

Pályarajz Rostás - Farkas György könyvei elé

A népművelő-író

Rostás-Farkas György a hazai roma kultúra elvitathatatlanul egyik legjelentősebb alakja, de világviszonylatban is azok közé tartozik, akik meghatározó és alapvetésül szolgáló munkát végeztek a romaság történetének, tradícióinak, nyelvének és kulturális értékeinek fennmaradásáért.

Rostás-Farkas György műveit olvasva szembetűnő, hogy a cigányság egészéhez és egészéről szól. Nem különíti el az egyes csoportokat, hanem az összetartozás-tudatot és az identifikációt segítve a közös vonásokat hangsúlyozza.

Mindezt a Cigányságom vállalom című könyvében a következőképpen fogalmazta meg: „Üzenem a cigány testvéreimnek, hogy nincs cigány és cigány között különbség e bolygón. Mi egy TŐRŐL fakadunk.”

Húszéves kutatómunkájának gyümölcse a ma Magyarországon legelterjedtebb

Cigány–magyar/magyar–cigány szótár.

Emellett a cigány nép múltját, korábban leíratlan történelmét, hagyományait, hiedelmeit, szokásait, ősi mesterségeit dokumentáló tudományos igényű ismeretterjesztő kötetek, tankönyvek tucatjának szerzője is. 1995-ben az MTA Kiváló

Ismeretterjesztő Díjjal ismerte el munkásságát. A Magyar Írószövetség tagja, 1984-ben Móricz Zsigmond Irodalmi Díjjal tüntették ki.

A költő-műfordító

Rostás-Farkas György számos saját verseskötettel ajándékozta meg olvasóközönségét, úgy magyar, mint lovári nyelven.

Ahogy egyik versválogatásának címe (Aranyhídon) is magába foglalja költészete legnagyobb küldetését, az emberi kulturális híd szerepét, életében elvitathatatlanul nagy jelentősége volt és van azoknak a bensőséges kapcsolatoknak, melyek

a híd szerepét képesek betölteni úgy ember és ember, mint nép és nép, kultúra és kultúra közt. Ugyanez a motiváltsága tükröződhet műfordítói munkásságában is, melyből Exupéry Kis hercegének és Kertész Imre Sorstalanságának lovári nyelvű

fordításai emelkednek ki.

Felelősségtudatos költői alapállás tükröződik Rostás-Farkas György egész poétai munkásságában, melynek megkoronázásaként 2011-ben a Magyar Köztársaság Babérkoszorú Díjat adományozott a költőnek, kinek vezércsillaga, ihlető forrása

egykor Petőfi volt. Sokszor leírta, elmesélte ezt, beszélgetések, író–olvasó találkozók alkalmával. Még kisgyermekként kapta meg édesanyjától a nagy szabadságharcos költő verseskötetét, akinek alakja és költészete reménysugarat és erőt adott

neki küzdelmes-gyönyörű életútja bejárásához.

A sors külön ajándéka, hogy ezt a szép kitüntetést éppen a vezércsillagáról elnevezett múzeumban vehette át, éppen március 15-én! (Ahogyan egykor az írói-költői munkássága másik meghatározóan nagy alakjának, József Attilának a róla

elnevezett díját, éppen a halhatatlan nagy költő századik születésnapján!)

„Nincsenek véletlenek” – mondja meggyőződéssel; s én hozzáteszem: ez is szép példája a tudatosan vállalt küldetés kiérlelődésének, kiteljesedésének. Negyedszáz könyve s a fenti elismerések mellett munkásságát méltatja: a Magyar Köztársasági

Érdemrend kiskeresztje (1994), a Budapestért Díj (1994), a Kisebbségekért Díj (1998), a Békés Megyei Kisebbségi Díj (2009).

Az újságíró-szerkesztő

1970–1988 között a Lapkiadónál szerkesztő, felelős szerkesztő, főszerkesztő. 1993-tól a napjainkban, huszadik éve töretlenül megjelenő Közös Út – Kethano Drom alapító főszerkesztője.

1994-től a MÚOSZ (Magyar Újságírók Országos Szövetsége) cigány szakosztályának elnöke. 2012-ben a MÚOSZ életmű-díjával, az Aranytoll Díjjal tüntették ki.

Rostás-Farkas György publicista munkásságában két meghatározó irányvonal fedezhető fel: pályája első évtizedeiben döntő hangsúllyal racionális alapelvek szerint közelítette meg és elemezte a hazai és európai romaság helyzetét, kereste és felvázolta a hosszan elnyúló krízisből kivezető utakat, módszereket.

A kiadás előtt álló „Összeölelkezett sorsunk” című válogatás 20 év átfogó kulturális-szociális-politikai korpét adja a magyarországi „roma-kérdés” történetének.

Az utóbbi évtized tendenciája ettől eltér, amennyiben a nagyfokú racionalitás helyébe ez idő tájt nagyobb erővel lép az emberi, emocionális, intellektuális, empátiára és bensőséges közösségtudatra épülő humán-centrikus alapállás. Ezen publikációiban,

írásműveiben lírába hajlóan filozofikus gondolatsorokkal találkozhatunk, melyek a tudat sokkal mélyebb rétegeiben hatnak az olvasóra, mint az észérvek rendszere.

A politikai-közéleti Ember

Rostás-Farkas György 1995–1999 között az első Fővárosi Roma Kisebbségi Önkormányzat elnöke, s az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökségi tagja volt. 1990-től a Magyarországi Cigányok Érdekszövetségének, majd 1989-től a

Cigány Tudományos és Művészeti Társaság elnöke. A máig is eredményesen működő társaság fennállásának két évtizede során a hazánkban megjelent roma tárgyú kiadványok legalább felének volt a kiadója. Ahogy a múltból hozott kapcsolatokat,

illetve emlékeket legdrágább kincsei közt őrzi és ápolja a költő, úgy építkezik a jövő felé is, az értékeket továbbvivő generáció felé nyitva kaput és utat.

Amit számára Tőkés László, Duray Miklós, Jókai Anna, Szabad György, Halák László és Béres Ilona barátsága, vagy a már eltávozott Péli Tamás, Lakatos Menyhért, Farkas Kálmán vagy Bánffy György emléke képvisel, ugyanazt a kincset: az összetartozás értékét, fontosságát szeretné átörökíteni a későbbi nemzedéknek. A nagy elődökhöz hasonlóan felkutatja és felkarolja mindazokat a fiatalokat, akikben ott rejlik annak a

vágya-képessége, hogy tovább építsék az emberek között egymás megértésének, és a szeretetnek hídját.

Ennek szellemében alapította meg 2012. februárjában az indulásának 20. évfordulóját ünneplő Közös Út – Kethano Drom Baráti Kört is, fórumot teremtve a fiatal roma tehetségek bemutatkozásának. De ez a cél vezérli akkor is, amikor fáradtságot nem ismervé ma is felkeresi az iskolákat, sőt a legeldugottabb cigánytelepeket is, hogy a cigány kultúra értékeiről, egyedülálló szépségeiről meséljen.

Miről szól Rostás - Farkas György munkássága? A múlt kincseit őrző és továbbörökítő, évszázadnyi (mondhatjuk: múlt évezred) messzeségből égve átmenekített fáklya, melyben ott világít a jellegzetesen cigány gyökerek megannyi ideológiája, hagyománya, életszemlélete, kollektív objektivitással, ugyanakkor az író teljes értékű szubjektuma is, megejtő őszinteséggel. Az emberéletnyi napkeltétől napnyugtáig benne megfogant érzések, gondolatok, tapasztalatok, élmények utánozhatatlanul egyedi szöttese ez, novellák, versek, elmélkedések alakjában, az

Előszó helyett - Pályarajz Rostás - Farkas György kötetei elé

Írta: Pató Selam

2015. március 28. szombat, 10:09 - Módosítás: 2015. március 28. szombat, 21:30

egyetemes emberi érzések lelki nyelvén. Kívánom, hogy lélektől lélekig ívelő hídja minél többeket vonzzon magához, s méltóan tölthesse be szerzője küldetését, ennek jegyében ajánlom a műveit minden Kedves Olvasónak!